

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД
ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
КОХЕЗИОНЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
TRANSPORT И
TRANSPORTNA INFRASTRUKTURA

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТРАНСПОРТ И ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА” 2014-2020 г.

КОМИТЕТ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

IV ЗАСЕДАНИЕ

25 ноември 2015 г., резиденция „Бояна“, гр. София

Участници с право на глас

Титулярни членове на КН на ОПТ

1. Г-жа Галина Василева – директор на дирекция „Координация на програми и проекти”, МТИТС
2. Г-жа Анита Ангелова – началник на отдел, дирекция НТС, МТИТС
3. Г-жа Добринка Кръстева - директор, д-я ПСЕС, Министерски съвет
4. Г-н Николай Сираков - областен управител на област Габрово, представител на СЦР
5. Г-жа Детелина Николова – областен управител на област Добрич, представител на СИР
6. Г-жа Андриана Георгиева – АИКБ
7. Г-жа Миряна Калчева – БТПП
8. Г-н Койчо Русев – Българска транспортна камара
9. Г-жа Екатерина Йорданова - КНСБ
10. Г-н Иван Димитров - *екология* – „Коалиция за устойчиво развитие“
11. Г-н Илия Гътовски – *образование* – „Организация за научно практическо развитие на студентите“
12. Г-н Румен Михайлов – *транспорт* – „Българска асоциация интелигентни транспортни системи“

Упълномощени заместници

13. Г-н Цветан Владиков – държавен експерт, дирекция КВЕС, Министерски съвет
14. Г-н Николай Нецов – държавен експерт, дирекция ИСП, Министерски съвет
15. Г-жа Надежда Христова – главен експерт, МФ
16. Г-н Станислав Стефанов – главен експерт, МФ
17. Г-жа Радостина Петрусенко – главен сътрудник по УЕПП, МРРБ
18. Г-жа Гергана Захаријева - началник на отдел, МТСП
19. Г-жа Жаклин Методиева – старши експерт, ГД ОПОС, МОСВ
20. Г-жа Емел Халил - старши експерт, дирекция РСР, МЗХ
21. Г-жа Мадлена Топалова – старши експерт, дирекция СФР, ИАРА
22. Г-н Наско Атанасов - директор на дирекция, КЗД

23. Г-жа Йоана Илчевска – старши експерт, НСИ
24. Г-н Пламен Дончев – федерация „Съобщения“, КТ „Подкрепа“
25. Г-н Павел Савов – БАРИС
26. Г-н Михо Михов – Селскостопанска академия
27. Г-жа Емилия Палакарчева – *екология* - „Екофорум за устойчиво развитие“
28. Г-н Георги Милошев – *транспорт* – „Българска федерация за пътнически транспорт“
29. Г-н Вълко Станев - БХК

Участници с право на съвещателен глас

30. Г-н Иван Марков – Главен секретар, МТИТС
31. Г-н Карой Над – ГД „Регионална и урбанистична политика“, ЕК
32. Г-н Йерон Ван Ол - ГД „Регионална и урбанистична политика“, ЕК
33. Г-н Владислава Пискорц - ГД „Регионална и урбанистична политика“, ЕК
34. Г-н Александър Александров – Джаспърс
35. Г-н Денис Якубик – Джаспърс
36. Г-жа Ралука Миту – ГД „Мобилност и транспорт“, ЕК
37. Г-н Ракеш Трипати – Световна банка
38. Г-н Тома Янакиев – Световна банка
39. Г-н Ищван Хайнцингер - ЕИБ
40. Г-жа Мануела Милошева – директор на дирекция НФ, МФ
41. Г-жа Румяна Димитрова – държавен експерт, дирекция НФ, МФ
42. Г-жа Нина Кирилова – държавен одитор, ИА ОСЕС, МФ
43. Г-жа Екатерина Алексиева – държавен експерт, МС
44. Г-жа Анастасия Венкова – главен експерт, АОП
45. Г-жа Гергана Симонска – Държавен фонд „Земеделие“
46. Г-жа Кристина Тодорова – БАН

Наблюдатели

47. Г-жа Мила Николова – Съюз на транспортните синдикати в България
48. Г-н Иван Димитров
49. Г-жа Мариета Станкова
50. Г-н Димитър Цветков

Представители на бенефициентите по ОПТТИ

51. Г-н Христо Алексиев – зам. генерален директор, ДП НКЖИ
52. Г-жа Мария Чакърова – директор, ДП НКЖИ
53. Г-н Нисим Примо – ръководител отдел, ДП НКЖИ
54. Г-н Иво Янакиев – ръководител отдел, ДП НКЖИ
55. Г-н Димитър Димитров – ръководител отдел, ДП НКЖИ
56. Г-н Тончо Караджов – ръководител ЗИУП, ДП НКЖИ
57. Г-н Иван Бакалски – ръководител ЗИУП, ДП НКЖИ
58. Г-жа Елена Атанасова – експерт, ДП НКЖИ
59. Г-н Дончо Атанасов – член на УС на АПИ
60. Г-жа Христилина Бакърджиева – началник отдел, АПИ
61. Г-н Иван Досев – началник на отдел, АПИ
62. Г-жа Ивета Колева – главен експерт, АПИ
63. Г-жа Биляна Влаева – главен експерт, АПИ
64. Г-н Петър Иванчев - АПИ
65. Г-н Стоян Братоев – изпълнителен директор, „Метроплитен“ ЕАД
66. Г-н Григор Григоров – ръководител отдел, „Метроплитен“ ЕАД

67. Г-н Цветелин Миланов – експерт, „Метроплитен“ ЕАД
68. Г-н Тодор Тодоров – експерт, „Метроплитен“ ЕАД
69. Г-жа Анна Натова – директор на дирекция „Управление на проекти“, ДППИ
70. Г-н Васил Хаджиев – експерт, ДППИ
71. Г-н Божидар Янков – директор на дирекция, ИАППД – Русе
72. Г-жа Мария Купенова – старши специалист, ИАППД - Русе
73. Г-жа Ралица Пеева – началник на отдел, ГВА
74. Г-н Калин Райчев – началник на отдел, ГВА
75. Г-жа Цвета Тинчева – началник на отдел, ИАМА
76. Г-жа Красияна Николаева – главен експерт, ИАМА

Представители от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

77. Г-н Николай Дечев – началник отдел „Мониторинг, информация и комуникация“, дирекция КПП
78. Г-жа Десислва Николова – държавен експерт, отдел „Мониторинг, информация и комуникация“, дирекция КПП
79. Г-н Момчил Марков - главен експерт, отдел „Мониторинг, информация и комуникация“, дирекция КПП
80. Г-жа Стелиана Караиванова – главен експерт, отдел „Мониторинг, информация и комуникация“, дирекция КПП
81. Г-жа Мая Тодорова – старши експерт, отдел „Мониторинг, информация и комуникация“, дирекция КПП
82. Г-жа Женья Петкова – старши експерт, отдел „Мониторинг, информация и комуникация“, дирекция КПП
83. Г-жа Мария Велкова – старши експерт, отдел „Мониторинг, информация и комуникация“, дирекция КПП
84. Г-н Васил Станев – старши експерт, отдел „Мониторинг, информация и комуникация“, дирекция КПП
85. Г-жа Ангелина Виденова – старши сътрудник, отдел „Мониторинг, информация и комуникация“, дирекция КПП
86. Г-жа Людмила Грънчарова – младши експерт, отдел „Мониторинг, информация и комуникация“, дирекция КПП
87. Г-н Мартин Георгиев – началник отдел „Програмиране“, дирекция КПП
88. Г-н Валентин Игнатов – държавен експерт, отдел „Програмиране“, дирекция КПП
89. Г-н Станислав Гоцов – главен експерт, отдел „Програмиране“, дирекция КПП
90. Г-жа Нели Андреева – главен експерт, отдел „Програмиране“, дирекция КПП
91. Г-жа Майя Стоилова – началник отдел „Предварителен контрол“, дирекция КПП
92. Г-жа Силвия Кузманова – държавен експерт, отдел „Финансово управление“, дирекция КПП
93. Г-жа Петя Иванова – държавен експерт, отдел „Финансово управление“, дирекция КПП
94. Г-жа Марияна Тренева – главен сътрудник, отдел „Финансово управление“, дирекция КПП
95. Г-жа Нина Беленска – началник отдел „Изпълнение и координация“, дирекция КПП
96. Г-жа Галя Стателова – държавен експерт, отдел „Изпълнение и координация“, дирекция КПП
97. Г-жа Ванча Папушева – главен експерт, отдел „Изпълнение и координация“, дирекция КПП

98. Г-н Свилен Чобанов – главен експерт, отдел „Изпълнение и координация”, дирекция КПП
99. Г-н Пламен Бонев - главен експерт, дирекция КПП
100. Г-жа Десислава Терзийска – младши експерт, дирекция ВОП, МТИТС

Откриване на 4-то заседание на Комитета за наблюдение на ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“ (КН на ОПТТИ)

Г-жа Галина Василева (заместник-ръководител на УО на ОПТ и директор на дирекция „Координация на програми и проекти“, МТИТС) откри четвъртото заседание на Комитета за наблюдението на Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура” 2014 – 2020 г.

Приемане на дневния ред и протокола от предходното заседание.

Г-жа Василева представи на гласуване предварително разпространения дневен ред. Дневният ред на 4-то заседание на КН на ОПТТИ бе приет единодушно.

Проведена процедура за НПО

Г-жа Галина Василева представи проведената процедура за НПО, като тя заяви, че през м. септември 2015 г. е била обявена покана към юридически лица с нестопанска цел за определяне на представители в състава на КН на ОПТТИ. Поканата е била адресирана към Организации, работещи в сферата на равенството между мъжете и жените, недискриминацията и равните възможности; Организации, работещи в сферата на социалното включване и интегрирането на маргинализираните групи. Избраните две организации са работещи в сферата на равните възможности, като те са подали своите заявления в срок и съдържанието на техните документи е било проверено от комисия – това са Сдружение „Българска асоциация на агенции за регионално развитие и бизнес центрове” и Сдружение „Български хелзински комитет”. **Г-жа Василева** заяви, че след извършена оценка от УО, двете организации са поканени да излъчат техен общ представител, както и заместници за КН на ОПТТИ.

Представяне на изпълнението на ОП „Транспорт“ 2007-2013 г.

Г-жа Василева започна презентацията с графика, отразяваща финансовото изпълнение на ОПТ в млн. евро, като обърна внимание, че информацията е актуална към 20.11.2015 г.

Г-жа Василева докладва, че целият бюджет на програмата е предоставен под формата на безвъзмездна финансова помощ (БФП) и стойността на сключените договори е достигнала 101%. Тя подчерта, че тази величина е динамична, тъй като договорите за безвъзмездна финансова помощ подлежат на анексиране в зависимост от проведените тръжни процедури и подписаните анекси по договорите за изпълнение.

Г-жа Василева продължи с информацията относно размера на сключените договори с изпълнители, който възлиза на 99,30% и поясни, че зад тази цифра стоят както приключилите договори така и тези в процес на изпълнение. Относно размера на изплатените средства **г-жа Василева** докладва, че той е 80,77%. По отношение на усвояването на европейското съфинансиране **г-жа Василева** отбеляза, че при бюджет 1 милиард и 624 милиона евро, сертифицираните разходи към Европейската комисия са 68,19%, а получените траншове от ЕК възлизат на 68,19%. **Г-жа Василева** обобщи, че тази графика предстои да се промени до края на 2015 г. **Г-жа Василева** констатира, че до този момент въпреки по-бавното темпо на изпълнение, програмата показва стабилни финансови показатели. Тя акцентира, че в края на 2014 г. целите по КФ и ЕФРР са достигнати и не е допусната загуба на средства и подчерта, че остава

предизвикателството за неусвояния финансов ресурс и приключването на всички проекти в процес на изпълнение до края на 2015 г.

След това **г-жа Василева** продължи с представяне на финансовото изпълнение на програмата по приоритетни оси, като уточни, че са изведени само три от финансовите показатели - общ бюджет на приоритетната ос, размер на изплатените средства и размер на сертифицираните средства.

По приоритетна ос I „Развитие на железопътната инфраструктура по Транс-европейските и основните национални транспортни оси“ тя отбеляза, че размерът на изплатените средства възлиза на 82,68%, а този на сертифицираните на 72,63%.

По приоритетна ос II „Развитие на пътната инфраструктура по Транс-европейските и основните национални транспортни оси“ **г-жа Василева** докладва, че размерът на изплатените средства възлиза на 78,37%. Като тя припомни на присъстващите, че предстои да се добавят и последните пътни проекти.

Г-жа Василева продължи презентацията с докладване на напредъка по приоритетна **ос III „Подобряване на интермодалността при превозите на пътници и товари“**. Тя напомни, че в обхвата на тази приоритетна ос попадат проектите за изграждането на софийското метро (етапи I и II), интермодалният терминал и рехабилитацията на гаровите комплекси в Пазарджик, Бургас и София. **Г-жа Василева** подчерта, че по тази приоритетна ос процентът на изплатените средства традиционно е най-висок. Към 20.11.2015 г. той е 88,28%. Има прогноза за неусвояване на бюджета, тъй като има предложение за увеличаване на бюджета за довършването на етапа на метрото по бул. „Черни Врх“. Прехвърлянето, ще дойде от Приоритетна ос 5, но неусвояването, ще е поради забавянето на изпълнението на Централна гара София и в по-малка степен на интермодален терминал до Пловдив. По-доброто финансово изпълнение се дължи на двата проекта за разширение на софийското метро, които вече са завършени. По отношение на сертифицираните средства по оста **г-жа Василева** докладва, че те възлизат на 84%.

Г-жа Василева представи и напредъка на приоритетна **ос IV „Подобряване на корабоплаването по морските и вътрешните водни пътища“**. По оста изплатените средства са 78%, като се очаква 100% усвояване на финансовия ресурс, тъй като и трите водни проекта, които се финансират по тази ос са завършени и са пуснати в експлоатация. Тя заяви, че се обработват последните искания за плащания.

Относно напредъка на приоритетна **ос V „Техническа помощ“**, **г-жа Василева** подчерта, че финансовото изпълнение е 58%. Тя отбеляза, че процентът е нисък, но предстоят плащания по големи технически помощи, каквито са двата проекта с ЕИБ и този със Световната банка. С тези плащания се очаква да се изпълни на 100% финансовото изпълнение на тази приоритетна ос. В края **г-жа Василева** допълни, че всички неусвоени средства по приоритетна ос V ще бъдат прехвърлени в приоритетна ос III, за да не бъдат изгубени. С тях ще се финансира доизграждането на софийското метро до кв. „Витоша“.

Г-жа Василева продължи с информация за постигнатите резултати по програмата в периода от предишното заседание.

Г-жа Василева започна представянето на резултатите, като заяви, че предоставената БФП е за 112 проекта като от 22 инвестиционни проекта (11 „големи“), 13 от тях вече са завършени. Тя изброи завършените обекти в периода от предходното заседание:

- *Лот 4 на АМ „Струма“ (Сандански – Кулата) – 10.09.2015 г.*
- *Лот 2 на АМ „Струма“ (Дупница - Благоевград) – 30.10.2015 г.*
- *Лот 1 на АМ „Марица“ (Оризово - Димитровград) - 29.10.2015 г.*
- *Пуснато е движението по директното трасе на участък 1 от Западна дъга на Софийски околновъстен път (СОП) - 22.10.2015 г.*

- *Трите водни проекта са завършени; Сградите на бреговите центрове за управление Варна и Бургас са получили разрешение за ползване – съответно на 08.07.2015 и 14.07.2015 г.*

След това тя отбеляза, че са рехабилитирани близо 500 км ж.п. линии, изградени са 260 км автомагистрала и 47 км пътища I клас и изградени 20 метро станции и 21 км метро линии.

Г-жа Василева премина към представяне на изпълнение на Плана за действие за 2015 г. по ОПТ 2007-2013 г., като припомни промените в параметрите с цел да се направи максимално най-доброто приключване на програмата. Тя заяви, че оставащият ресурс от 385 млн. евро (311 млн. евро КФ и НБ и 74 млн. евро ЕФРР и НБ) е необходимо да бъде разплатен през програмата. Тя припомни, че на 29.09.2015 г. УО е изпратил до ЕК предложение за трето изменение/модификация на ОПТ 2007-2013 г., (съгласувано с МОСВ, СКУСЕС и одобрено от КН на ОПТ на 2-3 юни 2015 г.), което включва:

1. Увеличение на процента на съфинансиране на КФ при формиране на БФП на 85%/15% (прогноза за загуба на финансиране - 40 млн. евро от ж.п. и 28 млн. евро от пътни проекти). С предложената промяна на процента на съфинансиране на КФ се очаква до края на 2015 г. да бъдат разплатени всички средства по КФ.

2. Предложения за фазиране/намаляване обхвата на „големи“ проекти, както следва:

- АМ „Калотина-София“ - Лот 1 „Западна дъга на Софийски околовръстен път“ (част от участък 2 е предложен за включване в ОПТТИ);
- Част от дейностите по изграждане на ж.п. линията „Пловдив – Бургас“ (намаляване на обхвата на проекта с 3 тягови подстанции и ж.п. възел „Бургас“);
- Част от дейностите по изграждане на ж.п. линията „Септември - Пловдив“ (намаляване на обхвата на проекта с 4 надлеза).

3. Прехвърляне на 10 млн. евро (европейско и национално съ-финансиране) от приоритетна ос 5 “Техническа помощ” в приоритетна ос 3 „Подобряване на интермодалността при превоза на пътници и товари” за изпълнение на проекта за разширение на Линия 2 на метрото от МС „Джеймс Баучер“ до МС „Витоша”- т.н. обратно фазиране (по-ранно започване на проекти от 2014-2020 г.)

Г-жа Галина Василева заяви, че на 23.09.2015 г. ЕК е одобрила проекта за изграждане на обхода на гр. Габрово. Независимо, че проектът не се предвижда да завърши до края на 2015г., се очаква той да бъде приключен до края на 2016 г.

Г-жа Василева продължи с представяне на рисковите проекти, като ги изброи:

„Обход на гр. Габрово”

- Необходимите средства за завършване на проекта след 2015 г. – **28 млн. евро**
- Прогноза за завършване на строителните работи - **края на 2016 г.**

„Реконструкция и електрификация на ж.п. линията Първомай – Свиленград”

- Необходимите средства за завършване на проекта след 2015 г. – **20 млн. евро**
- Продължава строителството в района на гара Симеоновград, все още не са завършени всички отчуждения.
- Прогноза за завършване на строителните работи - **средата на 2016 г.**

„Рехабилитация на участъци от ж.п. линията Пловдив – Бургас”

- Необходимите средства за завършване на проекта след 2015 г. – **24 млн. евро**

- Прогноза за завършване на строителните работи - **март 2016 г.** (ж.п. участъка „Церковски - Карнобат”, с разгъната дължина 122 км)

„Модернизация на ж.п. участъка Септември – Пловдив”

- Необходимите средства за завършване на проекта след 2015 г. – **48 млн. евро**
- До края на 2015 г. ще завършат само работите по Позиция 3 „Стамболийски – Пловдив“.

ИМТ „Пловдив“ и „Модернизация на Централна ж.п. гара София”

- Необходимите средства за завършване на двата проекта след 2015 г. – **11 млн. евро**
- Очакваното завършване на ИМТ „Пловдив” – средата на 2016 г. ; Централна жп гара София – м. март 2016 г.

Г-жа Василева информира, че за приключване на проектите на НКЖИ до края на 2015 г. е осигурена временна безлихвена финансова помощ, подлежаща на възстановяване в размер на **110 млн. лв.** за м. октомври, м. ноември и м. декември 2015 г.

В заключение **г-жа Василева** представи кратка информация относно последно проведените одити от Европейската комисия през 2015 г., както следва:

- Мисии на ЕК: в периода 19.01-23.01.2015 г. в ОСЕС относно Годишен контролен доклад за 2014 г. по ОПТ и в периода 18.05-22.05.2015 г. в УО на ОПТ (функциониране на СУК);

- Във връзка с констатираните ЕК непълноти в СУК при възлагане на обществените поръчки по ОПТ от м. юни 2015 г. в УО на ОПТ действат променени и актуализирани Системи за управление и контрол и нови контролни листове.

- В резултат на проведения през м. май 2015 г. одит от ЕК, УО на ОПТ извърши повторна верификация на всички процедури за обществени поръчки, проведени от НКЖИ, „Метрополитен“ ЕАД (проекта за метрото в София - Етап III) и на всички процедури на договаряне без обявление.

- Оттегелени са последните два доклада за сертифициране, като част от тези разходи отново са представени в последния доклад за сертифицикация (53 278 872 евро), подаден от УО на ОПТ към Сертифициращия орган.

- Планира се в следващия доклад по сертификация (до 10.12.2015 г.), както и в Последния Междинен доклад по сертификация (31.03.2016 г.) УО да включи допустимите разходи, платени до 31.12.2015 от всички бенефициенти, след повторна проверка на проведените обществени поръчки.

След края на презентацията **г-жа Галина Василева** даде думата на **Г-н Пискорц** за въпроси и коментари по представената информация относно изпълнението на ОПТ.

Г-н Пискорц благодари за поканата за заседанието от името на представители на ЕК, като отбеляза, че присъства група от различните генерални дирекции. Той отбеляза, че е доволен да види, че усвояването на европейските средства е добро и правилно. Г-н Пискорц отбеляза, че действията, които УО на ОПТ е предприел в резултат на направения одит от Европейската комисия и констатациите в него относно обществените поръчки, са много добро начало за изчистване на проблемите.

Г-жа Галина Василева благодари и уточни, че всички предприети мерки са коментирани и съгласувани с Европейската комисия. След това даде думата на **г-н Николай Нецов** – дирекция „Икономическа и социална политика“, Министерски съвет.

Г-н Нецов заяви, че иска да поздрави Управляващия орган на ОПТ и бенефициентите за изпълнението на програмата и зададе въпрос, свързан с осигуряването на средства за реализирането на проектите през 2016 г. - особено за проектите на НКЖИ. Също така

той попита дали ще се реализира проектът с тунел под връх Шипка и имали индикативен бюджет за Лот 3 на АМ „Струма“.

Г-жа Галина Василева информира, че за Лот 3 има специална предвидена част в дневния ред, където ще се коментират от НКСИП всички детайли по проекта. Относно обхода на Габрово, г-жа Василева изрази мнение, че този проект, най-вероятно ще се финансира с национален бюджет. Тя обясни, че тунелът под Шипка е резервен проект и зависи от реализирането на останалите пътни проекти. **Г-жа Василева** отговори, че финансовият ресурс за реализирането на проектите на НКЖИ ще бъде представен в рамките на презентацията на НКЖИ – те са подготвили план как ще се реализират оставащите проекти.

Г-н Христо Алексиев (Заместник-генерален директор на НКЖИ), пожела да изясни плановете на компанията, като заяви, че финансирането за проектите през 2016 г. има няколко компоненти, като първи той посочи собствени средства от бюджета на НКЖИ. Той обясни, че има договорен безлихвен заем и от Министерството на финансите.

Г-жа Василева благодари за пояснението и даде думата на г-н Иван Димитров – представител на екологични НПО.

Г-н Димитров изрази мнението си, че според него фирмите изпълнители, които са били некоректни при изпълнението на проектите през настоящия програмен период 2007-2013 г., не следва да участват в търговете за проектите през новия програмен период на ОПТТИ. Г-н Димитров попита дали съществува механизъм по ЗОП, с който възложителите ще могат да се предпазят от тези некоректни изпълнители.

Г-жа Василева даде думата на г-жа Анастасия Венкова, Агенция по обществени поръчки.

Г-жа Венкова заяви, че съгласно новите европейски директиви в областта на обществените поръчки има предвидени аналогични разпоредби и в ЗОП относно това изпълнители, които не са били коректни при изпълнението на договори за обществени поръчки да не бъдат допускани до участие в следващи процедури за обществени поръчки, като тя каза, че тези разпоредби ще влязат сила с приемането на новия ЗОП.

Представяне на информация за рискови проекти с бенефициент Национална компания „Железопътна инфраструктура“

Думата бе дадена на **г-н Христо Алексиев** (Заместник-генерален директор, НКЖИ), който представи основните моменти по изпълнението на проектите по ОПТ. Той отбеляза, че е постигнат значителен напредък спрямо докладваното на последното заседание на КН на ОПТ през м. юни 2015 г. **Г-н Алексиев** информира, че усвояването на финансови средства по ж.п. проектите по данни на НКЖИ е над 85% (цифрите на НКЖИ и тези представени от УО на ОПТ се различават поради факта, че част от плащанията през последните месеци не са извършени през СЕБРА). Той информира, че целта на НКЖИ е до края на 2015 г. да бъде постигната 90-95% усвояемост. Рискът от загуба на БФП е оценен и от страна на НКЖИ, като тяхната прогноза показва, че около 70 млн. лв. няма да бъдат разплатени до края на 2015 г. – изчислението е направено при съотношение на финансирането 80% на 20%.

Г-н Алексиев акцентира, че НКЖИ е предприела множество мерки за ускоряване изпълнението на проектите като например:

- Всяко ЗИУП е изготвило и изпълнява планове за управление на риска.
- Въведен е ежедневен мониторинг за най-рисковите договори, като в случай, че възникне проблем бенефициентът реагира своевременно с цел разрешаването му в рамките на 1-2 дни.
- Проведени са срещи на високо ниво.
- Капацитетът на ЗИУП е бил подпомогнат от най-добрите специалисти в ж.п. сектора.

- Осигурени са средства в размер на 110 млн. лв. безлихвен заем от МФ, което до голяма степен е подпомогнало ускоряването на разплащането към изпълнителите (подадените фактури се изплащат своевременно – до 2-3 дни след тяхното получаване и одобрение). Г-н Алексиев обърна внимание, че изплатените финансови средства са довели до по-сериозна мобилизация от страна на изпълнителите, съответно повече извършени дейности и усвояване на по-голям процент БФП. Той напомни, че сертифицирането на разходи по ОПТ е било прекратено и именно този заем от 110 млн. лв е довел до минимизиране на риска от загуба на 40-50 млн. лв. по ж.п. проектите.

Г-н Алексиев припомни, че съществена част от административния капацитет на НКЖИ през последните месеци е била ангажирана със сканиране на тръжни и други документи по ОПТ, както и с формулирането на становища във връзка с отправените препоръки в хода на последния одит на ГД „Регионална и урбанистична политика“ към ЕК от м. май 2015 г. Той изрази мнение, че цялата тази повторна проверка, извършена от УО на ОПТ на всички тръжни процедури на НКЖИ, не е било подходящо да се случи точно в края на програмния период, тъй като това е довело до допълнителни затруднения на бенефициента.

Г-н Алексиев обобщи основните проблеми, които са довели до забавянето на изпълнението на ж.п. проектите, както следва:

- Фактори, извън контрола на УО на ОПТ и бенефициентите, както и непредвидени обстоятелства. В тази група г-н Алексиев причисли отчужденията, които са довели до изключителна загуба на време за реализиране на проектите и на публичен финансов ресурс. Вторият основен проблем са възникналите археологии, въпреки че всички трасета са били предварително проучени в хода на работите са открити нови археологически находки като например селище на 8 000 години, като всичко това е довело до спирането на СМР по обектите. Г-н Алексиев напомни, че НКЖИ е изплатила около 5 млн. лв. собствени средства за извършването на археологическите проучвания. Той изтъкна като проблем и преминаването на ж.п. проектите през немалко населени места, което е довело до сложно взаимодействие между НКЖИ и кметовете, тъй като се е стигало до защита на различни интереси, непланирани изменения на ПУП, което води до налагане на промение в ж.п. проектите (нови планове, отчуждения и т.н.). Г-н Алексиев акцентира, че предвид визираните проблеми, той е на мнение, че все още са необходими изменения в нормативната база, така че да се минимизира рискът от възникването на тези фактори, които водят до забавяне на проектите и загуба на ресурс.

- Фактори, свързани с избраните изпълнители по част от проектите през програмен период 2007 – 2013 г. **Г-н Алексиев** спомена, че част от изпълнителите не са демонстрирали добър капацитет, което е довело до значително забавяне при реализирането на проектите, връщане на влакови прозорци и прекъсвания. Той информира, че съответните изпълнители са били санкционирани, но в крайна сметка загубата на време и ресурс остава за НКЖИ. **Г-н Алексиев** припомни, че част от изпълнителите са били Консорциуми, в рамките на които някои от партньорите в тях са изпаднали в несъстоятелност, претърпяли са фалит и т.н., което също е довело да забавяне в изпълнението. В тази връзка той обърна внимание, че за бъдеще следва да се намери начин, който да гарантира, че това което декларират изпълнителите в своите технически оферти е истина, като например, че те реално разполагат с декларирания от тях капацитет за изпълнението на дадена поръчка.

- **Г-н Алексиев** заключи, че и самата НКЖИ е допуснала пропуски, като даде за пример недобрата подготовка на проектите, недобрата преценка на взаимодействието между подсистемите на една ж.п. линия: железния път – сигнализиация – телекомуникация – контактната мрежа – подстанциите и т.н. Това е довело до немалко технологични проблеми при изпълнението на проектите, които са били преодоляни, но са коствали допълнително време и ресурси.

Г-н Алексиев информира, че са вложени немалко усилия по отношение подобряване на административния капацитет на НКЖИ, като са били реализирани два проекта съвместно с Джаспърс, в резултат на които е била изработена нова система за управление на проекти в рамките на НКЖИ, която към момента работи много ефективно. Бенефициентът е реализирал и проекти по приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ съвместно с ЕИБ, която е работила заедно с експертите от ЗИУП, за да анализират възможните рискове по отделните проекти и да търсят начини за тяхното преодоляване. **Г-н Алексиев** представи проектите в изпълнение от НКЖИ по Оперативна програма „Транспорт“ 2007 – 2013“ г., както следва:

По проект **„Първомай – Свиленград“** физическият напредък е 90%, финансовият – 88%.

Г-н Алексиев припомни, че част от направлението е бил и проектът **„Свиленград – турска граница“**, който е приключен и въведен в експлоатация, извършени са всички плащания и е подаден окончателен доклад до УО на ОПТ.

Г-н Алексиев информира, че в рамките на големия проект **„Първомай - Свиленград“** са положени 85 км железен път и 85 км контактна мрежа. Голяма част от участъците по проекта са въведени в експлоатация с Акт 15, както следва:

- **По позиция 4.1 „гара Димитровград – гара Симеоновград“ и „гара Симеоновград – гара Харманли“** – СМР са приключили с Акт 15, като се работи за издаването и на Акт 16. Тук единствено не са приключили дейностите при гара Симеоновград поради възникналите допълнителни отчуждения, археология, издаването на разрешение за строеж и т.н., които съществено са забавили изпълнението и съответно обектът няма да може да бъде завършен до края на 2015 г.
- **По позиция 4.2** с Акт 15 са въведени в експлоатация отсечките **„гара Харманли – гара Любимец“** и **„гара Любимец – Свиленград – гръцка граница“**, като същите са пуснати за движение. До края на 2015 г. ще бъдат въведени в експлоатация и самите гари при: Любимец, Харманли, както и тяговите подстанции при: Симеоновград, Димитровград и всички GSM-R кули за нуждите на телекомуникациите.

Г-н Алексиев обърна внимание, че до края на 2015 г. реално ще приключат всички СМР по обектите с изключение на Симеоновград, където се работи усилено, така че да бъде приключена до средата на 2016 г. Също , за да бъдат изпълнени всички характеристики на проекта спрямо заложеното в техническото задание, до м. октомври 2016 г. следва да се осигури и алтернативното хранване на тягови подстанции Симеоновград и Свиленград, за което се изграждат два далекопровода.

Г-н Алексиев информира, че оценката на НКЖИ показва, че до края на 2015 г. по проекта няма да бъдат усвоени около 9 800 000 лв. Г-н Алексиев изрази надежда, че сумата е реалистична и няма да бъде завишена, тъй като за момента дори е постигнато по-голямо усвояване.

По проект **„Пловдив – Бургас“** физическото изпълнение е 95%, финансовото - 75%. Построени са 286 км железен път и 257 км контактна мрежа.

Г-н Алексиев увери участниците, че всички обекти по Позиция 2 **„Стара Загора – Завой – Зимница“** ще бъдат въведени в експлоатация с Акт 15 до края на 2015 г.

По Позиция 3 с Акт 15 предстои да бъдат въведени в експлоатация междугарията **„Черноград - Айтос“**, **„Айтос - Българево“**, **„Долно Езерово - Лозово“**, **„Лозово – Владимир Павлов“**, **„Церковски - Карнобат“** и гара Церковски.

Г-н Алексиев информира, че през 2016 г. остава да бъдат положени около 5 км железен път предимно в гарите, както и работи по контактната мрежа. Той обърна внимание, че това са технологично сложни дейности, които трябва да бъдат извършвани при

прекръсвания и влакови прозорци и се очаква те да приключат до м. април – м. май 2016 г. Средствата по проекта, които няма да бъдат усвоени до края на 2015 г. са в размер на около 13 млн. лв.

За проект **„Септември - Пловдив“**, г-н **Алексиев** напомни, че се изпълняват 3 лота за строителство на железен път и контактна мрежа и един Лот за изграждане на системите за сигнализация и телекомуникации.

По Позиция 3 **„Стамболийски – Пловдив“** – СМР ще приключат в рамките на 2015 г. с издаването на Акт 15, въпреки това и тук няма да бъдат усвоени всички средства до края на 2015 г., като се очаква загуба от около 300-400 хил. лв.

По Позиция 1 **„Септември – Пазарджик“** и Позиция 2 **„Пазарджик – Стамболийски“**, г-н **Алексиев** напомни, че има забавяне от страна на изпълнителите, тъй като и по двата Лота са били избрани Консорциуми, в рамките на които се е случило така, че някой от партньорите е претърпял банкрут, което е довело да загуба на капацитет на самите изпълнители. Спрямо направените прогнози, се планира Позиция 1 да бъде завършена до м. май 2016 г., Позиция 2 - до м. август 2016 г.

Г-н Алексиев информира, че по отношение на договора за **„Системи за сигнализация и телекомуникации“** се очаква той да приключи до м. октомври – м. ноември 2016 г.

Прогнозната загуба на БФП по проекта е около 33 млн. лв.

Г-н Алексиев представи данни и относн изпълнението на проектите на НКЖИ по Приоритетна ос 3 на ОПТ както следва:

По проекта за **„Рехабилитация на гари и гарови комплекси“**, в рамките на който са включени гара София, гара Пазарджик и гара Бургас, г-н **Алексиев** докладва, че по отношение на гара София обектът е бил разделен на 2 части: Източно и Западно крило. СМР в Източното крило са изцяло приключени и частта се използва от пътниците. Работи се активно и по Западното крило като се очаква до края на 2015 г. да бъдат завършени основните СМР, а за 2016 г. да бъдат извършени довършителните дейности.

По отношение на гара Бургас, г-н **Алексиев** докладва, че се очаква през м. декември 2015 г. да бъде издаден Акт 15 за приемното здание и до края на 2015 г. да бъдат приключени и оставащите около 30% дейности по пероните. Въпреки, че срокът на договора с изпълнителя е до края на м. февруари 2016 г., се очаква той да приключи в рамките на м. декември 2015 г.

Г-н Алексиев напомни, че гара Пазарджик е въведен в експлоатация.

Г-н Алексиев се върна към представянето на **„Интермодален терминал Пловдив“** като обясни, че поради възникналите отчуждения, разрешението за строеж е получено със сериозно закъснение. Той припомни, че възникналият казус с необходимостта от отчуждения и за обектите с национално значение – изменение на нормативната база в хода на проекта, е довело до необходимостта от представянето на актове за собственост на абсолютно цялата площ, за която се иска разрешение за строителство. **Г-н Алексиев** изрази мнение, че се обезмисля квалифицирането на обекта като такъв с национално значение, защото в крайна сметка това с нищо не подпомага и ускорява инвестиционния процес, а напротив добавя допълнително административно бреме, тъй като се изискват разрешения и на по-високо ниво.

Във връзка с реализацията на проектите на НКЖИ по приоритетна ос 5 **„Техническа помощ“**, г-н **Алексиев** представи следните данни:

- По отношение на проекта за подготовка на ж.п. отсечката Елин Пелин – Септември за изготвянето на технически проект и ПУП – изготвени са всички хидроложки, геоложки доклади, пълна геодезия, предадени са техническите проекти и ПУП – същите са в процес на одобрение от НКЖИ. Г-н **Алексиев**

обърна внимание, че срокът на договора с изпълнителя е до м. февруари 2016 г., но е имало силна мобилизация от страна на проектантите и дейностите ще бъдат приключени до края на 2015 г. Това, което предстои през 2016 г. е окончателното одобрение на ПУП и извършването на отчужденията.

- По отношение на подготовката на проект „Пловдив – Бургас, Фаза 2“ – всички проекти са предадени и предстои тяхното одобрение от експертен технически съвет в НКЖИ. Планира се да има отсечки от проекта, за които ще бъдат необходими отчуждения, за това ще се наложи и допълнително съгласуване на ПУП-ове през 2016 г.

Представяне на информация за рискови проекти с бенефициент Агенция „Пътна инфраструктура“

Думата бе дадена на г-н **Дончо Атанасов** (член на Управителния съвет на Агенция „Пътна инфраструктура“), който стартира своята презентация, запознавайки аудиторията с информация за рисковите проекти с бенефициент Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ) за периода от предходното заседание на КН до края на 2015 г..

Г-н Атанасов обясни на участниците в заседанието, че АПИ успешно е завършила почти всички проекти от тяхна страна. По този начин се е увеличила пътната мрежа с над 260 км магистрали, над 50 км първокласни пътища и автомагистралната мрежа на България е достигнала над 800 км. През последните месеци ускорено са завършени едни от най-тежките инфраструктурни обекти – Лот 1 на АМ „Марица“ и Лот 2 на АМ „Струма“.

Г-н Атанасов подчерта, че основните проблеми при изпълнението на проектите в края на програмния период са отчуждителните процедури и археологическите находки, които е трябвало да бъдат приключени. При АМ „Марица“ са били налични над 60 археологически обекта, а при АМ „Струма“ са попаднали на едно от най-уникалните археологически находища.

Г-н Атанасов отбеляза, че са успели след 35 години да завършат АМ „Марица“ и по този начин ще бъде облекчено движението, ще бъдат намалени пътно-транспортните произшествия, ще се засили икономическият интерес от много фирми, които желаят да инвестират в този район. **Г-н Атанасов** обобщи, че изграждането на АМ „Марица“ е голямо постижение за Агенция „Пътна инфраструктура“, както и за Управляващия орган на ОПТ и изказа благодарност към всички участници в процеса, които са спомогнали за изпълнението на проектите. **Г-н Дончо Атанасов** показва снимки от завършени проекти по ОПТ.

Относно проект АМ „Калотина – София“, Лот 1 „Западна дъга на СОП“ Участък 1, г-н Атанасов подчерта, че има подписан акт 15 и предстои приключване на работата на комисията за издаване на разрешението за ползване. За пръв път в България се изгражда пътен възел на три нива. Ускореното изграждане на Участък 2 от Западна дъга, Северната скоростна тангента, което трябва да се извърши до края на 2015 г. ще пусне напълно трафика от Калотина към турската граница. **Г-н Атанасов** представи снимки на кръговото кръстовище на проект АМ „Калотина – София“, Лот 1 „Западна дъга на СОП“ Участък 1.

До края на годината ще бъде завършен проект „Обходен път на гр. Монтана – Път I-1 (Е-79)“. **Г-н Атанасов** обясни, че се очаква проектът да приключи в периода между 10-15 декември и до 20 декември 2015 г. да има издадено разрешение за ползване. Той информира, че закъснението при този проект се дължи на отчуждителни процедури, както и на проблеми със снабдяването с кариерни материали. По отношение на АМ

„Калотина – София”, Лот 1 „Западна дъга на СОП“, Участък 2, г-н Атанасов информира, че проектът ще бъде завършен с ускорен темп в срок.

Относно следващия проект - **„Обход на гр. Габрово”** г-н Атанасов информира, че проектът е изключително сложен, но първи и втори участък вече са завършени. При първия участък има издадено разрешение за ползване, а за втория участък предстои подписването на акт 15, което се очаква до 20 декември. Остават да бъдат довършени трети и четвърти участък, като в единия участък с решение № 83/08.04.2015 г. на Общинският съвет гр. Габрово е одобрен ПУП-ПРЗ (план за регулация и застрояване) на кв. Борово – Велчевци. На 14.04.15г. решението е публикувано в държавен вестник. Заведено е дело в АС - Габрово срещу решение № 83/08.04.2015 г. на ОС гр. Габрово. Предстои: приключване на делото, постановяване на РМС за отчуждаване на засегнатите имоти и изплащане на определеното парично обезщетение. Г-н Атанасов заяви, че ще вложат всички усилия да се завърши обхода на гр. Габрово до края на 2016 г.

Г-жа Василева даде думата за въпроси и коментари по представената информация от НКЖИ и АПИ.

Г-н Иван Димитров („Коалиция за устойчиво развитие“) постави въпрос относно проблеми при използването на съоразенията за хора с увреждания в реновираните части на Централна гара София.

Г-жа Василева припомни, че проектът все още не е окончателно приключил и може би от тук произтича споменатият от г-н Димитров проблем. Тя изрази увереност, че договорът с избрания изпълнител включва изграждането и на съоръжения за осигуряването на свободен достъп и на хората с увреждания, но следва да се изчака окончателното завършване на всички дейности по проекта.

Г-н Алексиев отговори, че не е запознат с конкретния казус, като съответно пое ангажимента да проучи въпроса и ако г-н Димитров е заинтересован ще му бъде предоставена обратна информация. Той информира, че на всички големи ж.п. гари има служители, които отговарят за нормалния достъп на хората с увреждания. Също така конкретно за Централна гара София е включено поставянето на асансьори и други съоръжения за хората с увреждания, но все още СМР не са окончателно завършени.

Г-н Румен Михайлов („Българска асоциация интелигентни транспортни системи“) изрази мнение, че като резултат от бързото завършване на инфраструктурните проекти може да се очаква понижаване на тяхното качество на изпълнение. Той обърна внимание, че бенефициентите са докладвали за усвоените средства по ОПТ, за проблемите, които са възпрепятствали и забавили изпълнението на проектите, но нищо не е било споменато за качеството на изпълнение на тези обекти. Той обобщи, че от направените презентации счита, че едва при 85% от проектите има стремеж към постигане на съответното качество, но това не е достатъчно и не е разумния начин за изпълнение на инфраструктурни проекти. **Г-н Михайлов** изрази мнение, че основните пречки за навременното изпълнение на ОПТ са били освен лошите закони, бавните възложители и недостатъчния капацитет на избраните изпълнители.

Г-н Михайлов напомни, че проблемът с отчужденията не е от тази година, а съществува през последните няколко години. Той посочи, че в направените презентации се говори за загуба на суми от порядъка на 170 млн. лв. и ако в крайна сметка тези загуби са свързани с бездействие от страна на законодателния орган на България, то следва да има парични санкции и за парламента (и те да са пропорционални на загубите по оперативните програми). Г-н Михайлов изрази мнение, че според него се е превърнало в практика всяка една институция да смята, че е свършила добре своята работа, а в крайна сметка резултатът да не е на ниво и според него системата не работи, като проблемът не е само в отчужденията.

Г-н Михайлов отправи въпрос към представителите на НКЖИ и АПИ какво конкретно са направили тези бенефициенти от началото на програмния период до днес за да бъдат преодоляни срещнатите трудности и по-конкретно, за да бъде решен проблемът с отчужденията.

Г-жа Василева отговори на г-н Михайлов, че не може да се очаква една оперативна програма да реши всички законодателни проблеми на държавата. Тя изрази мнение, че въпреки факта, че някои от проектите на НКЖИ и АПИ няма да бъдат завършени до края на 2015 г., двата бенефициента са положили изключително много усилия, включително и в областта на законодателството. Тя припомни, че и в други страни-членки на ЕС ж.п. проектите се изпълняват изключително трудно и практиката е показала, че в повечето случаи се регистрира закъснение при приключването им.

Г-н Дончо Атанасов изрази мнение, че изказването на г-н Михайлов е по-скоро политическо. Той обърна внимание, че през изминалите 2-3 години, АПИ, цялата администрация и целият бранш са вложили изключително много усилия за изпълнението на пътните проекти. Той акцентира, че независимо от срещнатите трудности и проблеми в хода на изпълнение на обектите, винаги качеството е било стриктно съблюдувано. Г-н Атанасов обърна внимание, че е невъзможно да бъдат избегнати малки пропуски, когато се говори за такива обеми (млн. тонове) строителни материали и строителни работи, в които участват хиляди хора. Той отново отбеляза, че обектите се изпълняват или са изпълнени със съответното качество. Г-н Атанасов информира, че АПИ с помощта на Световната банка е закупила достатъчно модерна апаратура за осъществяване на контрол относно изпълнението, уплътненията и натоварванията, качеството на смесите и материалите, които се влагат. Той обърна внимание, че строителите също изпълняват допълнителни дейности по контрол с цел презастраховане.

По отношение на отчужденията, г-н Атанасов припомни, че Конституционният съд и предишния омбудсман следва да дадат обяснения за решенията, които са взели по отношение на отчужденията, което е възпрепятствало работата не само на АПИ, но и на останалите бенефициенти, изпълняващи инфраструктурни проекти. Той изрази мнение, че процедурите за отчуждения през 2015 г. нямат нищо общо с начина, по който са се извършвали те в началото на програмния период – 2007 г. – 2008 г.

Г-н Атанасов направи заключение, че проектите, които АПИ изпълнява са с много добро качество и в крайна сметка те имат 5 годишна гаранция от Изпълнителя за пътната част и 10 годишна гаранция за съоръженията. Г-н Атанасов обърна внимание, че АПИ среща трудности основно след изтичането на тези срокове, когато пътищата трябва да се поддържат със средства от Републиканския бюджет. Той посочи, че текущият бюджет на АПИ за поддръжка и ремонт на 21 000 км пътища е около 100 млн. лв, от които 50 млн. лв са отделени за зимно почистване.

Г-жа Василева допълни, че всички инфраструктурни проекти се изпълняват под съответния надзор, осъществяван от външна за бенефициентите фирма. Тя напомни, че дори ЕК е извършила одит на качеството на завършените пътни проекти на АПИ, финансирани по ОПТ и ОПРР. Г-жа Василева информира, че одитът е бил възложен на външна фирма, като дейностите по него са продължили около 5 месеца с участието както на чуждестранни, така и на български специалисти в областта. Било е изследвано дори качеството на асфалтовите настилки. Г-жа Василева информира, че резултатите от одита като цяло са много добри, тъй като са били идентифицирани само някои малки пропуски, които в последствие са били отстранени от изпълнителите.

Г-жа Василева също изрази мнение, че не е редно да се говори за лошо качество на изпълнение. Тя напомни, че 2014 г. е била изключително тежка откъм метеорологични условия, като реално са останали около 3-4 месеца, които са били подходящи за извършване на СМР. Г-жа Василева обърна внимание, че България и Румъния са

поискали удължаване на оперативните си програми с 1 година, именно поради тази форсмажорна 2014 г., но ЕК не е признала искането.

Г-н Павел Савов (БАРИС) отново насочи дискусията към повдигнатия въпрос за осигуряването на достъп на хората с увреждания до отделните съоръжения на ж.п. транспорта. Той призова европейските регулации в тази област да бъдат пренесени и в българското законодателство. Г-н Савов обърна внимание, че реновираното летище София е едно от водещите по отношението осигурената помощ за хора с увреждания.

Г-н Карой Над (ЕК) също акцентира, че ЕК държи силно на качеството на изпълнение на проектите, като допълни г-жа Василева, че изследването, което е било проведено по проектите на АПИ е имало положителен резултат. Той обърна внимание, че СМР, извършени от АПИ са били с добро качество, съответстващо на стандартите и това е било доказано от експерти и инженери. Г-н Над предложи пълното изследване да бъде качено на сайта на ОПТ, за да бъде публично достъпно и да докаже на хората, че проектите се изпълняват с много добро качество.

Г-жа Василева изрази мнение, че докладът все още не е окончателно приключен, тъй като българската страна е изпратила коментарите си по него, но все още не е получен окончателен отговор от ЕК. Също така, тя предложи преди да бъде публикуван докладът, да бъде проведена и съвместна среща между заинтересованите страни за обсъждането на окончателните резултати от него.

Г-жа Екатерина Йорданова (КНСБ) изрази мнение, че ОПТ е на път да отчете едно добро, даже отлично изпълнение. Тя напомни, че в крайна сметка това е първи програмен период за България и ако през 2008 г. е имало около 0,36% усвояемост по програмата, то сега ОПТ е на път да отчете почти 100% усвояемост. Г-жа Йорданова поздрави представителите на УО на ОПТ за качествен и дълбок анализ, който е бил представен по отношение на това какви са грешките и позитивите от настоящия програмен период. Тя обърна внимание, че следва да се вземе поука от всичко, през което е преминало при изпълнението на ОПТ, така че да се използва натрупаният опит за по-добро и по-качествено усвояване на средства през новия програмен период. Тя изрази надежда, че ЕК ще продължи да съблюдава стриктно правилното и законосъобразно изпълнение на всички процеси.

Г-жа Василева благодари на г-жа Йорданова.

Представяне на резултатите от работата на международните финансови институции

Г-жа Галина Василева даде думата на **г-н Ищван Хайнцингер** – консултант от Европейска инвестиционна банка (ЕИБ), който да докладва за изпълнените дейности по приключилия проект *„Предоставяне на стратегическа консултантска помощ от Европейска инвестиционна банка на Управляващия орган на ОП „Транспорт“ 2007 – 2013 г. за успешно приключване на програмния период 2007 – 2013 г.“*.

Г-н Хайнцингер напомни, че споразумението между МТИТС и ЕИБ е било подписано на 31 март 2014 г. и е приключило успешно на 1 октомври 2015 г. То включваше 4 дейности, като имаше за цел:

- Увеличаване на скоростта и качеството на усвояване на средствата от ЕС и съфинансиране от ЕИБ за изпълнението на транспортни инвестиционни проекти;
- Намаляване на риска от забавяне на определени проекти, за които съществува риск да не бъдат завършени до края на 2015 г.;
- Осигуряване на експертна подкрепа при изпълнението на проектите;
- Изготвяне на Ръководство относно процедурата за приключване на проекти по ОПТ 2007-2013.

Г-н Хайнцингер представи какво е било извършено в рамките на отделните дейности, както следва:

- 1) **Дейност 1** е била окончателно завършена на 30 септември 2014 г. като е включвала следните задачи:
 - Извършване на преглед на информацията за напредъка на проектите;
 - Подготовка на кратък анализ и обобщаване на цялостното състояние на проектите;
 - Осигуряване на независимо потвърждение на проектите, считани за „рискови“ - железопътен проект Септември - Пловдив и железопътен проект Пловдив Свиленград.
- 2) **Дейност 2** е била окончателно завършена на 5 януари 2015 г., като е включвала изпълнението на следните задачи:
 - Преглед на възможните „планове за смекчаване“ за „рисковите“ проекти;
 - Идентифициране на мерки в различни етапи от изпълнението на проектите;
 - Възприемане на общ подход относно Плана за действие за смекчаване на идентифицираните рискове;
 - Действия, насочени към стратегически мерки и краткосрочни действия за ускоряване на напредъка и смекчаване на допълнителното забавяне на двата „рискови“ железопътни проекта.
- 3) **Дейност 3** е била завършена в края на м. септември 2015 г., като там са изведени следните констатации:
 - Процедура по отчуждаване на земя – правна рамка и процедура;
 - Идеен проект, специални договорни условия – Жълта книга на FIDIC срещу Закон за обществените поръчки;
 - Липса на подкрепа за проекта от различните заинтересовани органи;
 - Опитът на Звеното за управление и изпълнение на проектите в мениджмънта на големи проекти в съчетание с мотивацията на персонала.

Г-н Хайнцингер представи накратко и направените предложения от ЕИБ в рамките на проекта:

- да се адаптира Директивата за обществените поръчки на ЕС към договорната процедура по FIDIC;
- да се промени Законът за устройство на територията, като се вземат предвид „научените уроци“;
- да се определи Акт 15 като окончателното поемане на документи и основа за процедура за окончателно фактуриране;
- да се обучават членовете на ЗУИП за следващия програмен период;
- да се разделят ЗУИП от организацията НКЖИ и да се създаде ново юридическо лице за управление на всички инфраструктурни проекти в рамките на МТИТС.

ЕИБ е отправила и предложения за корективни действия, които да се предприемат в краткосрочен план:

Краткосрочни действия:

- Отчуждителни процедури – предложени са законодателни промени;
- Удължаване на срока – правен и икономически аспект – дадени са конкретни поправки;
- Оценка на допълнителните работи – експертите от ЕИБ изразиха становището си относно Заповедите за Промяна и Искове по проекта Пловдив – Свиленград;
- Управление на риска – разработено е Ръководството за управление на риска;
- Предложена е нова процедура за наблюдение – Управление на искове, Заповеди за промяна, Искове;
- Оценка на разходите - беше препоръчан нов механизъм за контрол на разходите;
- Мониторинг на проектите – направени са препоръки.

В дългосрочен план, ЕИБ е отправила предложения за предприемане на следните мерки:

- Хармонизиране на Закона на обществените поръчки с новите директиви на ЕС;

- Хармонизиране на договорните условия;
- Корекция на Закона за устройство на територията в частта за мащабни инфраструктурни проекти – препоръка, направена на базата на правната рамка на други държави членки на ЕС;
- Стандартизация на тръжните документации;
- Разрешителна процедура на различните органи;
- Специален закон за големи инфраструктурни проекти.

Г-н Хайнцингер представи накратко какво е включвало изпълнението на Дейност 4 по проекта:

- Изясняване на действията, необходими по време на завършване на железопътните и градски транспортни проекти и какво внимание трябва да се обърне във връзка с промените в прогнозните приходи;
- През м. август 2015 беше организиран семинар за процедурата по приключване на проектите, въз основа на 2 Казуса в съответствие с директива на ЕС 1083/2006 Член 55.

В заключение, **г-н Хайнцингер** информира, че дейностите по проекта са приключили окончателно на 31.08.2015 г., като консултантът е изготвил следните документи за УО на ОПТ:

- Насоки относно Процедурата по приключване на ОПТ 2007-2013 и резюме на новата директива за 2014-2020;
- 2 Казуса: Проектът за Софийското метро и жп проект Септември – Пловдив;
- Ръководство за Приключване на проекти по ОПТ 2007-2013.

Г-жа Василева благодари на г-н Хайнцингер и допълни, че в рамките на малък период от време консултантите от ЕИБ са извършили един многоаспектен анализ на съществуващите проблеми, възпрепятстващи изпълнението на ж.п. проектите. Г-жа Василева информира, че резултатите от проекта тепърва ще бъдат използвани с цел предлагане на съответните законодателни промени както по отношение на отчужденията, така и по отношение на инфраструктурните проекти като цяло (отново да бъде възобновен въпросът за отделен закон за тези проекти). Тя напомни, че по новата ОПТТИ вече са сключени договори за изпълнение за над 500 млн. евро, което е доказателство за това, че съществуващите проблеми не могат да спрат изпълнението на проектите, но може би в бъдеще отново ще се сблъскаме с тях.

Г-жа Добринка Кръстева (ЦКЗ, МС) изрази мнение, че направената от г-н Хайнцингер презентация за порден път представя проблемите по проектите, които вече всички членове на КН на ОПТТИ знаят, но не е представена информация за това какво се прави за тяхното преодоляване. Г-жа Кръстева спомена, че с решение на МС са сформирани над 10 работни групи, които работят за подобряване на законодателството, включително и на това в областта на стротелството. Тя отправи запитване към УО на ОПТ дали има информация какъв е напредъкът в решаването на тези проблеми. Тя изрази мнение, че докладът на консултанта съдържа много препоръки от хоризонтален характер, затова следва да се проследи как правителството е работило по тези проблеми.

Г-жа Василева отговори, че няма конкретна информация какво се случва в рамките на тези работни групи, като спомена, че е запозната, че има работна група за измененията на ЗОП, за изработването на типови документации и договори, но в крайна сметка не това е била задачата на консултантите от ЕИБ. Г-жа Василева отново подчерта, че те са изпълнили своето задание изключително качествено и в срок, като освен че са идентифицирали отделните проблеми са отправени и конкретни предложения за тяхното решаване, като е изведен опитът и на други страни-членки на ЕС.

Г-жа Василева изрази предположение, че може би следва да се посочи как проектът е допринесъл за ускоряване завършването на попадналите в неговия обхват проекти на НКЖИ. Г-жа Василева напомни, че консултантът е бил ангажиран с 2 от ж.п. проекти,

но тъй като има и други аналогични на тях, неговите препоръки са спомогнали за управлението на ж.п. проектите като цяло. Тя уведоми, че екипът на ЕИБ е извършил различни анализи относно управлението както на самите проекти, така и на договорите с външните изпълнители по тях. Консултантите са били не само в НКЖИ, но и на строителните площадки по проектите. В допълнение, екипът на ЕИБ е разработил и Ръководство за затваряне на програмата (ОПТ), което включва и указания относно прихода-генериращите проекти по програмата.

Г-жа Василева заключи, че заданието на консултанта е включвало само ж.п. проектите и направените от него хоризонтални изводи са нещо допълнително.

Г-н Хайнцингер изрази мнение, че няма как резултатите от техния труд да бъдат представени в рамките на 15 мин, за това препоръча всеки да се запознае изцяло с изготвения от тях доклад. Той акцентира, че заданието е включвало две основни задачи:

- Да се изготви ясна оценка на включените ж.п. проекти и да се смекчат рисковете за забавянето им.
- Да се направи анализ на процесите, да бъдат идентифицирани грешките и въз основа на това да бъдат направени предложения какво да се извърши в бъдеще, като се използва натрупания опит от другите европейски страни.

Г-н Хайнцингер обърна внимание, че какви решения ще бъдат взети на базата на изготвения от тях доклад, зависи от българското правителство.

Г-н Румен Михайлов (БАИТС) постави въпроса относно това не е ли поискана на твърде късен етап консултантската помощ на ЕИБ, които представят своите заключения и препоръки през м. септември 2015 г. – само 3 месеца преди края на програмата. Той също изрази мнение, че следва да има отговорна институция, която да проследи спазването на тези препоръки и тяхното своевременно изпълнение, в противен случай ролята на консултанта се обезмисля.

Г-н Хайнцингер информира, че следва да се има предвид, че препоръките за ж.п. проектите и конкретният план за действие по тях с посочени срокове за изпълнение са били представени още през м. ноември 2014 г. Съответно окончателният доклад по проекта, включващ над 90 препоръки е бил изготвен през м. септември 2015 г., но в рамките на тази една година, ЕИБ е представила междинни доклади.

Г-н Йерон Ван Ол (ЕК, ГД „Регионална и урбанистична политика“) също сподели мнението, че много от заключенията на ЕИБ са познати и наистина е следвало да се проследи как се изпълняват, за да се види как ще бъдат използвани по време на следващия програмен период. Г-н Ван Ол напомни, че акцентът през новия програмен период е поставен върху стимулирането на инвестициите в публичния сектор. Той информира, че е била поставена задача на ГД „Регионална политика“ да направи преглед на пречките, които осуетяват навременното изпълнение на проектите. Той препоръча дискусиите по доклада на ЕИБ да продължат и в рамките на българското правителство, като направените констатации и препоръки в него бъдат взети предвид, когато се изготвя националната програма на страната като част от задачите, свързани с европейския семестър. Г-н Ван Ол информира, че ЕК също ще излезе с доклад за страната с конкретни препоръки относно пречките, които възпрепятстват изпълнението на проектите, като обърна внимание, че това е стандартна процедура. Г-н Ван Ол препоръча да се запази инерцията и тези препоръки да намерят подобаващо отражение в националната програма за реформи.

Г-жа Василева благодари на г-н Ван Ол и даде думата на другите бенефициенти, които да представят накратко резултатите от проектите, които са изпълнили в сътрудничество с ЕИБ и Световната банка.

Г-н Христо Алексиев информира, че НКЖИ е изпълнила един изключително важен проект в сътрудничество с добър партньор като ЕИБ – формирането на нова тарифна политика в ж.п. сектора. Целта на проекта е била да бъдат изпълнени новите изисквания

на европейските директиви в тази сфера, както и да се изследва влиянието на тарифните политики и в другите транспортни сектори (напр. пътния), така че да се постигне реална конкуренция и тарифата да позволява повече икономически ползи за страната. Г-н Алексиев представи накратко изпълнените дейности, както следва:

1) Било е направено проучване на пазара на ж.п. превозите с цел извършването на оценка на нуждите както на товарните оператори, така и на пътническия оператор, както и какви нива на тарифа биха могли да понесат потребителите на ж.п. услугите. Г-н Алексиев акцентира, че са били проведени множество срещи и обсъждания с всички заинтересовани страни, като коментарите на различните участници на пазара на ж.п. услуги са били взети под внимание.

2) Във втория етап на проекта е било извършено проучване на различните модели на тарифна политика в страни от Западна, Източна и Средна Европа с цел извършването на реална съпоставка между тях.

3) На трето място са били изготвени няколко модела на тарифна политика, като целта на НКЖИ е била с избрания модел да бъде стимулирано използването на определен вид товари (като например контейнерните товари и блок-влаковете).

Г-н Алексиев информира, че в рамките на проекта са проведени множество семинари и дискусии, за да бъде направен най-добрият избор. След което е бил избран и конкретен метод за формиране на тарифната политика за достъп и използване на ж.п. инфраструктурата, като е изработено и цялостно ръководство за достъп до ж.п. инфраструктурата, софтуер за изчисление на инфраструктурните такси. Вече е одобрен и окончателният доклад по проекта.

Г-н Алексиев заключи, че тепърва предстои изпълнението на план за действие за внедряването на тази нова тарифна политика, като отговорните институции са няколко: НКЖИ, ИАЖА, МТИТС, като ще се наложи извършването и на законодателни промени. Г-н Алексиев прогнозира, че до 2017 г. ще има нова тарифна политика, която да отговаря на всички европейски изисквания.

Г-жа Василева благодари на г-н Алексиев, като изрази мнение, че за страната като цяло е много добре, че се извършва паралелно внедряване на нова тарифна политика в ж.п. сектора и разработване на тол система в пътния сектор. Г-жа Василева даде думата на г-н Дончо Атанасов.

Г-н Дончо Атанасов също акцентира, че в рамките на 2015 г. АПИ съвместно със Световна банка (СБ) е изпълнила много важни дейности в рамките на технически проект, съ-финансиран чрез ОПТ, като предстои и окончателното приключване на проекта. Той докладва, че са били детайлно разгледани внедрените информационни системи за тол такси и опитът в областта на други европейски страни с цел избягване допускането на същите грешки и пропуски в България. Г-н Атанасов изрази мнение, че тол системата по отношение на тежкотоварните автомобили, която се планира да бъде внедрена е била разработена изключително успешно. Г-н Атанасов изброи голяма част от документите по пътна карта, разработени в рамките на проекта, както следва:

- Стратегия за развитие на пътната инфраструктура 2016 – 2022 г. – документът вече е одобрен и приет от МС;
- Изготвен и утвърден стратегически бизнес план за изпълнение на стратегията;
- Разработен е план за действие по пътна безопасност 2013 – 2020 г.;
- Реализиране на процеси за управление на пътни активи;
- Доклад за организиране и управление на поддръжката и рехабилитацията на пътищата, включително предложения за финансирането на поддръжката и класификация на пътищата;
- Доклад за определяне обхвата на договора на база изпълнение, тръжна документация и последващи мероприятия за управление на пътните активи;

- Разработване на цялостна визия за въвеждане на електронна система за предоставяне на европейски услуги за управление на пътните такси;
- Подробен работен план за електронно събиране на пътни такси, одобрен от АПИ;
- Анализ на възможностите и вариантите за трансформация на съществуващата винетна система в електронна система и събиране на пътни такси;
- Разработване на стратегия и бизнес план за внедряване на електронна система за европейски услуги за събиране на пътни такси;
- Изготвяне на финансово планиране, одобрено с Решение на МС от 16.11.2015 г., с което се приема предложението на СБ за въвеждане на смесена система за тол такси за тежкотоварни превозни средства и електронна такса за леки превозни средства, както и предоставяне на услуга за електронно таксуване.

Г-н Дончев информира, че в рамките на кратките срокове на проекта са реализирани и много други дейности

Г-жа Василева благодари за представената информация, като увери участниците в заседанието, че 3-те проекта, реализирани с помощта на ЕИБ и СБ ще бъдат успешно завършени в рамките на програмния период. Г-жа Василева изрази мнение, че това са били много успешни инициативи, като оттук нататък предстои да се изпълнят заложените мерки, така че да бъдат постигнати желаните резултати.

Г-жа Василева даде думата за въпроси и коментари по всички точки от дневния ред, презентирани в рамките на заседанието.

Г-н Илия Гътовски (Представител на НПО в сектор образование и наука) направи изказване, че като цяло от така представената информация от представителите на АПИ е станало ясно какви са били целите и какво е било постигнато в рамките на техния проект със Световна банка, но за съжаление не може да се твърди същото за проекта на НКЖИ. И тъй като целата е именно да запонае участниците в заседанията на КН да бъдат запознати с постигнатия напредък по изпълняваните проекти, г-н Гътовски изказа мнение, че не е станало ясно какъв е ефектът от реализирания проект на НКЖИ и ЕИБ и как в бъдеще ще се интегрират резултатите от него.

Г-жа Василева изрази мнение, че наистина в рамките на последно представените проекти на ЕИБ и СБ са извършени много дейности, но е трудно за толкова ограничено време да се представят всички резултати.

Г-н Алексиев се съгласи, че темата за тарифните политика е твърде голяма и дискусиите по нея отнемат много време. Той пое ангажимент всички разработени документи по проекта да бъдат качени в интернет, така че всеки който се интересува от тях да има възможността да се запознае в детайли.

Г-н Румен Михайлов (БАИТС) постави въпроса, дали тарифната политика на НКЖИ и тол таксите в пътният сектор са съгласувани помежду си при тяхното разработване.

Г-жа Василева повтори, че двата процеса са вървяли паралелно, като изрази увереност, че извършените дейности по тях са били съгласувни между двата сектора. Тя информира, че всички документи по проектите с ЕИБ и СБ са качени на сайта на ОПТ, като пое ангажимент информацията, която все още не е качена в кратки срокове да е налична на сайта на ОПТ.

Г-н Хайнцингер информира участниците в заседанието, че въвеждането на тази нова тарифна политика в ж.п. сектора произтича от факта, че ЕК е започнала наказателна процедура срещу България поради несъответствие на тези такси за достъп до ж.п. мрежата с европейските принципи за изчисляването им. Отделно Европейският съд е осъдил България и НКЖИ, че не прилагат тези принципи. Междувременно през м. юли 2015 г. ЕС е дефинирал точно как трябва да бъдат пресмятани и какви принципи следва да се спазват при формирането на тарифните такси – тези изисквания следва да бъдат спазвани от всички държави-членки. Г-н Хайнцингер обобщи, че основната задача на

проекта е била именно да се въведе нов модел за изчисление на тарифните политики, който да съответства на европейското законодателство.

Г-н Пискорц (ЕК, ГД „Регионална и урбанистична политика“) сподели, че в ЕК разглеждат с интерес резултатите от представените проучвания, като изрази мнение, че ЕИБ и СБ са свършили много добре възложените им задачи. Г-н Пискорц каза, че българската страна следва да се гордее с реализираните проекти по ОПТ, независимо от срещнатите трудности. Той изрази задоволство от видимите резултати на постигнатото по програмата. Той напомни, че през 2014 г. на дневен ред са били опасенията относно процента на усвояване на средства по програмата, а към края на 2015 г. се вижда, че тези пари са дадени за добри проекти, които са от полза за хората. Г-н Пискорц заключи, че е важно уроците, които институциите са научили в рамките на ОПТ да бъдат успешно приложени при реализирането на ОПТТИ. Г-н Пискорц поздрави участниците в КН на за изказаните активни позиции.

Г-жа Добринка Кръстева (ЦКЗ, МС) също изрази мнение, че институциите са свършили добра работа при осъществяването на ОПТ, но все пак напомни, че съществуват и проекти, чието изпълнение е започнало още по програма ИСПА, след това и по ОПТ, като те все още не са завършени. Тя апелира в рамките на сесията на КН на ОПТТИ, насрочена за 26.11.2015 г. да бъде представено как научените уроци по ОПТ намират отражение при изпълнението на новите проекти по ОПТТИ.

Г-жа Василева благодари на всички участниците в първия ден на 4-то заседание на КН на ОПТТИ и закри сесията.

София, 12.01.2016 г.

**Директор на дирекция „Координация на
програми и проекти” и
Заместник-ръководител на УО на ОПТТИ:**

/Г. Василева/

**Проверен от:
Н-к отдел „Мониторинг, информация и комуникация”, д-я КПП**

/Н. Дечев/

**Изготвен от:
Васил Станев – старши експерт, дирекция КПП:**

Женя Петкова – старши експерт, дирекция КПП:

Мая Тодорова – старши експерт, дирекция КПП: